

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки _____ Перший (бакалаврський) рівень освіти
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми _____ Менеджмент
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2023 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти «Міжнародне приватне право» спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Менеджмент (3,10д),(3,10з) для здобувачів вищої освіти 4 курсу.

Розробники:

КОЛЯДА Тетяна, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації, канд. юрид. наук, доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації

(підпис)

проф. Тетяна КРУТСЬКИХ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін

Протокол від «05» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії

з економіко-управлінських дисциплін

(підпис)

проф. Алла НЕМЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: вибіркова

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Міжнародне приватне право» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується освітніми компонентами: «Право (Правознавство)», «Теорія та історія управління», «Державне та регіональне управління», «Право (Адміністративне право)», «Право (Господарське право)», Право (Трудове право) тощо.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Міжнародне приватне право» є систематичне дослідження норм та принципів, які визначають взаємодію різних юрисдикцій у випадках, коли конфліктують правові норми різних країн. Ця компонента включає в себе аналіз правил та механізмів, які вирішують питання юрисдикції, вибору права, визнання та виконання рішень в міжнародних ситуаціях.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин 3 кредитів ЄКТС.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Міжнародне приватне право» є оволодіння знаннями щодо предмету міжнародного приватного права, джерел міжнародного приватного права, фізичних та юридичних особи у міжнародному приватному праві.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти «Міжнародне приватне право» є:

- засвоєння основних міжнародно-правових угод і конвенцій з регулювання приватно-правових відносин, ускладнених іноземним елементом;
- формування системи знань про вітчизняне законодавство з міжнародного приватного права;
- набуття вміння орієнтуватися в основних положеннях законодавства окремих країн;
- уміти застосовувати норми правових актів у практичних ситуаціях, зокрема при укладенні міжнародних комерційних контрактів, при вирішенні спорів у міжнародних комерційних арбітражних судах.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Міжнародне приватне право» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

інтегральна:

інтегральна:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук;

загальні:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність визначати та описувати характеристики організації;
- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
- здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

- знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;
- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;
- застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

У **результаті** вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен *знати*:

- елементи виробничої та соціальної адаптації, фактори успішної адаптації до нового середовища;
- основи системи господарського права;
- основні механізми державного регулювання логістичної діяльності підприємства (організації);
- положення стандартів серії ISO;
- для фармацевтичних підприємств - вимоги належних практик;
- поняття та ознаки управлінського рішення;
- методи математичного й імітаційного моделювання;
- послідовність реалізації управлінського рішення.

вміти:

- формувати ефективну стратегію особистісної адаптації до нових умов; розвивати навички спілкування в робочому колективі;
- оцінювати складові існуючої корпоративної культури та вміти адаптуватися до неї;
- користуватись нормативно-правовими актами, що регламентують логістичну діяльність підприємств (організацій) в Україні та за кордоном;
- аналізувати вимоги належних практик в умовах фармацевтичного підприємства та створювати процеси логістичного забезпечення з врахуванням цих вимог;
- формувати інформаційне забезпечення реалізації управлінського логістичного рішення;
- формувати команду для реалізації логістичного управлінського рішення;
- визначати контрольні точки рівня реалізації логістичного управлінського рішення;
- контролювати реалізацію логістичного управлінського рішення;
- визначати повноту, своєчасність та якість реалізації управлінського рішення

володіти:

- загальною термінологією міжнародного приватного права;
- вмінням аналізувати зміст законодавчих актів у сфері договірних відносин із іноземним елементом;
- навичками складання проектів зовнішньоекономічних договорів;
- навичками визначати законність або незаконність норм запропонованих міжнародно-правових договорів;
- вмінням забезпечити захист господарських прав і законних інтересів у відносинах із іноземним елементом.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	Денна форма						Заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	всього	л	пз.	сем	лаб.	с. р.	всього	л	пз.	сем	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні положення МПП												
Тема 1. Теоретичні основи міжнародного приватного	11	2	2	2	-	5	10,5	0,5	-	-	-	9

права.												
Тема 2. Реалізація та застосування норм міжнародного приватного права	11	2	2	2	-	5	10,5	0,5	1		-	9
Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	12	2	2	2	-	6	11	1	1		-	9
Тема 4. Право власності	11	2	2	1	-	6	10	1	-		-	9
Контроль змістового модулю 1	1			1			1		1			
Разом за змістовим модулем 1	47	8	8	8	-	22	39	3			-	36
Змістовий модуль 2. Особлива частина МПП												
Тема 5. Міжнародне зобов'язальне право	10	2	2	1	-	5	9,5	0,5	-		-	9
Тема 6. Трудові відносини	11	2	2	1	-	6	9,5	0,5			-	9
Тема 7. Спадкові відносини	10	2	2	1	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 8. Міжнародний комерційний арбітраж	9	1	1	1	-	6	10	1	-	-	-	9
Контроль змістового модулю 2	1			1			1		1			
Разом за змістовим модулем 2	41	7	-	5	-	23	39	3			-	36
Семестровий залік	2	-	-	2	-	-	2	-	2		-	-
<i>Усього годин</i>	90	15	15	15	-	45	90	6	6		-	72

5. Зміст програми освітньої компоненти Змістовий модуль 1. Загальні положення МПП

Тема 1. Теоретичні основи міжнародного приватного права. Поняття «міжнародне приватне право» та його роль у правовій системі». Взаємодія між міжнародним приватним правом та національними правовими системами. Основні принципи міжнародного приватного права, що визначають вибір правового режиму для міжнародних відносин.

Вирішення колізійних ситуацій, коли конфліктують різні національні законодавства. Механізми забезпечення визнання та виконання рішень судів та арбітражних вироків, виданих в інших країнах. Аспекти регулювання правового статусу іноземців та осіб без громадянства в національних правових системах. Вирішення сімейних та спадкових справи з міжнародними аспектами. Роль міжнародних договорів у регулювання міжнародноправових відносин. Можливості та обмеження щодо вибору закону та судової юрисдикції для розгляду спорів з міжнародними елементами. Тенденції та інновації спостерігаються в розвитку міжнародного приватного права в сучасному світі.

Тема 2. Реалізація та застосування норм міжнародного приватного права. Роль міжнародного приватного права в міжнародних відносинах. Визначення міжнародного приватного права та його значення в глобальному контексті. Перекриття з національними правовими системами та необхідність єдиної системи правил. Міжнародні договори як джерело міжнародного приватного права. Роль та значення міжнародних договорів у регулюванні відносин між державами. Визначення і використання міжнародних договорів в міжнародному приватному праві. Вибір правового режиму та колізійні норми. Принципи та методи вибору закону в міжнародних приватних відносинах. Розгляд колізійних ситуацій, коли конфліктують різні національні правові норми. Визнання та виконання рішень, виданих судами та арбітражем в інших країнах. Роль конвенцій та угод у спрощенні процедур визнання та виконання рішень. Вплив глобалізації, цифровізації та інших сучасних факторів на розвиток міжнародного приватного права. Підсумки дослідження міжнародного приватного права та його ролі у забезпеченні взаєморозуміння та вирішення міжнародних правових спорів.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права. Особистий закон фізичної особи. Правовий статус іноземців і осіб без громадянства в Україні. Визначення понять «іноземець» та «особа без громадянства» за законодавством України. Цивільна правоздатність і дієздатність іноземних фізичних осіб.

Поняття особистого закону (статуту) юридичної особи. Основні критерії для визначення державної належності юридичних осіб. Іноземні юридичні особи в Україні, правовий режим їх діяльності. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями в Україні. Особливості правового положення представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також постійних представництв нерезидентів на території України і, зокрема, в охороні здоров'я і фармації. Міжнародні транснаціональні корпорації. Проблема міжнародних юридичних осіб. Діяльність українських юридичних осіб за кордоном.

Тема 4. Право власності. Загальні положення речового права. Колізійні питання права власності. Колізійні норми речового права у внутрішньому законодавстві України. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні

Змістовий модуль 2. Особлива частина МПП

Тема 5. Міжнародне зобов'язальне право. Поняття та види міжнародних договорів цивільно-правового характеру. Міжнародно-правове регулювання правочинів з іноземним елементом. Особливості правового регулювання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) в Україні. Колізійні питання форми міжнародного цивільно-правового договору. Загальна характеристика деліктних зобов'язань в міжнародному приватному праві. Колізійні прив'язки в сфері деліктних зобов'язань. Правове регулювання деліктних зобов'язань з іноземним елементом в міжнародних договорах та внутрішньому законодавстві України.

Тема 6. Трудові відносини. Міжнародно-правове регулювання питань праці. Колізійне регулювання трудових відносин за участю іноземного елемента. Правове регулювання праці іноземців та осіб без громадянства в Україні. Правове регулювання питань праці громадян України за кордоном.

Тема 7. Спадкові відносини. Колізійні питання в сфері спадкових відносин. Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин. Колізійне регулювання в сфері спадкових відносин. Перехід спадщини до держави.

Тема 8. Міжнародний комерційний арбітраж. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу. Правові засади діяльності міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражна угода. Загальна характеристика порядку арбітражного розгляду справ. Скасування та виконання арбітражних рішень.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародного приватного права.	2	0,5
2	Тема 2. Реалізація та застосування норм міжнародного приватного права	2	0,5
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	2	1
4	Тема 4. Право власності	2	1
5	Тема 5. Міжнародне зобов'язальне право	2	0,5
6	Тема 6. Трудові відносини	2	0,5
7	Тема 7. Спадкові відносини	2	1
8	Тема 8. Міжнародний комерційний арбітраж	1	1
Усього годин		15	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародного приватного права.	2	
2	Тема 2. Реалізація та застосування норм міжнародного приватного права	2	
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	2	
4	Тема 4. Право власності	2	
7	Тема 5. Міжнародне зобов'язальне право	2	
8	Тема 6. Трудові відносини	2	
9	Тема 7. Спадкові відносини	2	
10	Тема 8. Міжнародний комерційний арбітраж	1	
Усього годин		15	-

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародного приватного права.	2	-
2	Тема 2. Реалізація та застосування норм міжнародного приватного права	2	1
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	2	1

4	Тема 4. Право власності	1	-
	Контроль ЗМ 1	1	1
7	Тема 5. Міжнародне зобов'язальне право	1	
8	Тема 6. Трудові відносини	1	
9	Тема 7. Спадкові відносини	1	
10	Тема 8. Міжнародний комерційний арбітраж	1	
	Контроль ЗМ 2	1	1
Семестровий залік з модуля 1-2: «Міжнародне приватне право»		2	2
Усього годин		15	6

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародного приватного права.	5	9
2	Тема 2. Реалізація та застосування норм міжнародного приватного права	5	9
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	6	9
4	Тема 4. Право власності	6	9
5	Тема 5. Міжнародне зобов'язальне право	5	9
6	Тема 6. Трудові відносини	6	9
7	Тема 7. Спадкові відносини	6	9
8	Тема 8. Міжнародний комерційний арбітраж	6	9
Усього годин		45	72

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати реферат на тему: «Колізійні питання в сфері спадкових відносин».
2. Підготувати доповідь на тему: «Колізійне регулювання трудових відносин за участю іноземного елемента»
3. Підготувати доповідь на тему « Міжнародна організація праці»

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінка з освітньої компоненти визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти та оцінок засвоєння ним окремих модулів.

Успішність кожного здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться під час кожного заняття) – контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми змістових модулів 1-2 за поточну навчальну діяльність здобувачам виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються. В залежності від кількості набраних балів здобувач може отримати за вивчення модуля на практичних заняттях **максимально 100 балів або мінімально — 60 балів.**

Застосовується така система бальних оцінок для **практичних занять**: за кожну тему змістового модулю 1 та 2 здобувач може набрати **min - 5 бали, max — 8 бали** за одну академічну годину навчання.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
5	виставляється студенту, який: виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
6-7	виставляється студенту, який: виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
8	виставляється студенту, який: виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Для допущення до семестрового заліку здобувач вищої освіти повинен здати всі теми з освітньої компоненти та скласти контроль засвоєння ЗМ 1-2 на прохідний бал.

Контроль засвоєння ЗМ проводиться у формі заліку за затвердженими білетами. Модуль вважається зарахованим, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше мінімального балу.

Застосовується така система бальних оцінок для **контролю засвоєння ЗМ 1-2** здобувач може набрати **min - 10 балів, max - 18 балів**.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
10-13	виставляється студенту, який: виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
14-16	виставляється студенту, який: виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
17-18	виставляється студенту, який: виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного

	матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4	ЗМ1	T5	T6	T7	T8	ЗМ2	
8	8	8	8	18	8	8	8	8	18	

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач тощо.

Форма контролю - семестровий залік.

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти
2. Робоча програма освітньої компоненти.
3. Силабус освітньої компоненти
4. Слайдові, текстові лекції.
5. Тестові завдання для контролю знань на кожному занятті.
6. Завдання для самостійної роботи здобувачів.
7. Тестові завдання для самостійного контролю.
8. Комплекти білетів з еталонами відповідей для контролю змістових модулів.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 № № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
2. Нижник О. С., Черкашина В. М. "Міжнародне приватне право: Підручник". Київ: Юрінком Інтер, 2020.
3. Довгаль В. П., Опанасенко О. Ю. "Міжнародне приватне право: Підручник". Київ: Юрінком Інтер, 2021.
4. Кравцов С.О., Домніч Г. В. "Міжнародне приватне право України: Посібник". Київ: Знання України, 2021.
5. Васильєва О. В. "Міжнародне приватне право в Україні: теорія та практика". Київ: Юрінком Інтер, 2019.
6. Шелест Н. О. "Міжнародне приватне право: теоретичні засади та практика застосування". Київ: Ін Юре, 2018.

Допоміжна література

1. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 15: Господарське право / редкол.: В. А. Устименко та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. унт ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 784 с.
2. Єгоричева С. Б., Лахижа М. І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: Монографія. Київ: ПІК ДСЗУ, 2020. 304 с.

-
3. Пасечник О. В. "Міжнародне приватне право України: зарубіжний досвід та національна практика". Київ: Юрінком Інтер, 2018.
 4. Завгородній М. І. "Міжнародне приватне право: національний і міжнародний аспекти". Київ: Видавництво "Право", 2020.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ URL: <http://quality.nuph.edu.ua/>.
2. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: [http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm](http://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm)
6. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu/>